

FREMMEDSPRÅKSENTERET

NASJONALT SENTER FOR ENGELSK OG FREMMEDSPRÅK I OPPLÆRINGEN

ÅRSPLAN 2018

Høgskolen i Østfold

1. Innledning – generell del

1.1 Årsplanens forankring

Årsplanen for 2018 tar i første rekke utgangspunkt i de forventninger Kunnskapsdepartementet har overfor HiØ/Fremmedspråksenteret, jf. tildelingsbrev for 2018 fra KD til HiØ og tildelingsbrev fra HiØ til Fremmedspråksenteret:

Fremmedspråksenteret skal gjennom sin aktivitet:

- *bidra til at barn, unge og voksne kan få en likeverdig og tilpasset opplæring av høy kvalitet i et inkluderende felleskap*
- *bidra til økt kvalitet i fremmedspråkopplæringen og til økt motivasjon og interesse for fremmedspråk*
- *videreføre arbeidet med forskningsformidling og praksisnær aktivitet og bistand basert på relevant forskning. Aktuelle målgrupper for arbeidet er lærerutdanningene, skole- og barnehageeiere, ledere og ansatte i barnehager og skoler og PP-tjenesten*
- *bidra til at barnehager og skoler får økt kompetansen til å tolke og operasjonalisere rammeplanen og læreplanverket*
- *støtte andre institusjoner og særlig lærerutdanningene i deres arbeid med kompetanseutvikling i skolene og barnehagenene*

Ved behov skal Fremmedspråksenteret også være rådgiver for nasjonale utdanningsmyndigheter innenfor fremmedspråk. I tillegg skal Fremmedspråksenteret videreføre innsatsen på det internasjonale området og ivareta sine oppgaver overfor aktuelle samarbeidspartnere. Virksomhetsområde

Senteret har funnet det hensiktsmessig å gjøre om Tildelingsbrevets normative utsagn til formuleringer relatert til virksomhetsområder. De oppførte resultatmålene er delvis knyttet opp mot Tildelingsbrevet og delvis knyttet opp mot resultatmål som senteret over lengre tid har arbeidet mot (jf. tidligere oppdragsbrev fra Udir).

1.2 Involvering av de ansatte

På vårt fellesmøte i mars ble det presentert et utkast til årsplan med oppfordring til innspill og diskusjon. Derne er planen blitt bearbeidet og videreutviklet i senterets ledergruppe.

1.3 *The Director has the floor* (in English)

From January 1 2018 the Norwegian National Centre for English and Foreign Languages in Education is administratively and professionally positioned under Østfold University College. The Ministry for Education and Research states the centre's national responsibilities through the mandate from the ministry, which shall form the basis of our work (see <https://fremmedspraksenteret.no/nor/fremmedspraksenteret/fremmedspraksenteret/mandat>).

To achieve a better understanding of the national steering documents and *writing* as a basic skill in the educational sector the Centre will publish finalized teaching materials from its focus area *genre pedagogy* and develop more materials for other levels. In 2018 our new focus area will be *digital skills* and ICT in language learning. We will begin with a revision of our Teacher's guide for *digital skills*. This will be a new contribution to our existing "toolbox" for teachers as regards language methodology.

In addition we will work towards accomodateing demands for capacity building from the sector - be it as the only provider or in coopartion with another institution. The centre will also seek cooparation with our host organisation, especially HiØ VIDERE, our unit for lifelong learning. To be more compliant with new tasks at the centre we will start changing the staff position category from technical defined positions (*advisers*) to professional positions (*assistant profesor/assoc. professor*)

Some of our informative and popular brochures *Språk i verden* needs to undergo a major revision. This represents expences that we are not able to finance within our existing budget. Fortunately some of our language partners have expressed interest in supporting the a new edition. Most probably "Tysk i verden" (German in the World) will be revised this year as a result of external funding.

Communicare, our didactic journal, is resource-draining but we believe, it contributes to disseminate important research results to our target groups as well as this publication tightens our collaboration with researchers in and outside Norway. Our initiative to invite a teacher trainer university to share the responsibility for arranging a conference on the European Day of Languages has proved to be a a great success. This year the conference will take place at the University of Agder (Kristiansand).

The centre has a national responsibility when it comes to informing national educational authorities about the *status quo* of English and other foreign lanaguages in school. A serious concern as to the sinking interest among students for English programme subjects in upper secondary school as well as fewer students choosing a foreign language in lower secondary school will have to be reported. Our centre has signed cooperation agreements with several language and cultural partners and will use them in different activities to motivate more young people to choose foreign languages and to improve the quality in education.

The centre will continue working towards reaching our target groups through different communication channels (website, Facebook, Twitter and newsletter). We will also participate in relevant national and international conferences, in order to increase our own competence and to promote our centre.

Halden, 9th of March 2018

R. Steinar Nybøle
(sign.)

Director

2. Årsplan

Virksomhetsområde 1. Øke målgruppenes kompetanse i å tolke og operasjonalisere rammeplan/læreplanverk for en likeverdig og tilpasset opplæring av høy kvalitet i et inkluderende fellesskap

Aktiviteter	Resultatmål
<p>Ferdigstille undervisningsforløp om helhetlig, språkutviklende og støttende skriveopplæring (sjangerpedagogikk/ <i>Sirkelen for undervisning og læring</i>) i engelsk 4. trinn og fremmedspråk 8. trinn (fransk, spansk og tysk).</p> <p>Videreutvikle undervisningsforløp om helhetlig, språkutviklende og støttende skriveopplæring i engelsk, fransk, spansk og tysk (sjangerpedagogikk/<i>Sirkelen for undervisning og læring</i>) til også å gjelde høyere språknivåer.</p> <p>Publisere eksisterende nettressurs med metodiske tips for øving av skriveferdigheter i trykket format.</p> <p>Oppdatere og videreutvikle senterets veiledning for arbeid med den digitale ferdigheten (2008), utviklet i samarbeid med tidligere IKT-senter (ITU). Dette vil inkludere brukerveiledning, eksempler på verktøy, plattformer og applikasjoner/programmer, oppgavetyper og undervisningsopplegg. Ressurser revideres i tråd med eksisterende metoderessurser for ferdigheten lesing og for muntlige ferdigheter.</p> <p>Utvikle nytt kurs i form av praktisk arbeidsseminar i digitale ferdigheter for senterets målgrupper.</p>	<p>Framheve skriveferdigheten på tidligere stadier i språkopplæringen (jf. Meld. St. 21 (2016-2017) <i>Lærelyst – tidlig innsats og kvalitet i skolen</i>).</p>

Videreføre eksisterende tilbud om kompetanseheving i læreplanverkrelaterte emner (jf. også virksomhetsområde 5):

- språkferdigheter og grunnleggende ferdigheter (lesing, skriving, muntlig, ordinnlæring og strukturinnlæring)
- dybdelæring
- tidlig innsats (barnehage, småtrinn og fremmedspråk på barnetrinnet)
- yrkesretting og relevans (tverrfaglighet)
- tverrgående tema (bærekraftig utvikling)

Utvikle nye kompetansehevingstilbud etter etterspørsel fra sektoren (jf. også virksomhetsområde 5).

Utvikle filmbase for ungdomstrinn engelsk.

Ferdigstille tverrfaglig filmressurs for engelsk yrkesfag.

Vise sirkelmodellens egnethet til å oppnå et skrivemiljø som legger til rette for dybdelæring og til arbeid med læreplanenes hovedområde *Språklæring* gjennom læringsamtalene som kreves.

Sette ytterligere fokus på faglig skriving og skriving som grunnleggende ferdighet i engelsk og fremmedspråk gjennom å tilby et tilskudd til lærerens metodiske verktøykasse.

Bidra til implementering av digitalte ferdigheter i språkfag gjennom analyse av og gjennomføring i pedagogisk praksis (i tråd med reviderte læreplaner fra 2013 og Rammeverk for grunnleggende ferdigheter) .

Inspirere til bruk av digitale verktøy, medier og ressurser for styrking av språklæring og kommunikasjon, samt kunnskapstilegenelse (jf. digitale ferdigheter og eventuelt integrering av foreløpig foreslått kjerneelement *Språkteknologi og nye medier*).

Bidra til økt rammeplan- og læreplanverkforståelse blant våre målgrupper.

	<p>Bidra til økt kompetanse i sektoren.</p> <p>Bidra til implementering av læreplanmål i engelsk etter 10. trinn om bruk av film som kulturell uttryksmåte.</p> <p>Bidra til yrkesretting og relevans innen eget utdanningsprogram gjennom bruk av film som kulturell uttryksmåte (jf. læreplan engelsk Vg2 YF).</p>
--	--

Virksomhetsområde 2. Bidra til økt motivasjon og interesse for engelsk og fremmedspråk

Aktiviteter	Resultatmål
Støtte og delta ved etableringen av to «kabinett» for russisk i regi av Ruski Mir ved Katedralsskolen i Oslo og Kongsbakken vgs. i Tromsø.	Styrke russisk ved to sentrale skoler i Norge og bidra til økt motivasjon og interesse for russisk generelt gjennom strategisk plassering (nord/sør).
Delta på to utdanningsmesser sammen med Institut francais og Goethe Institut.	Sammen med IF og GI spre interesse og øke rekrutteringen til utveksling og høyere utdanning for tysk, fransk og andre fremmedspråk.
Delta aktivt inn i de spanske ambassadene til Berlin og Oslo sin felles etterutdanningskonferanse for lærere i Oslo	Kompetanseheving ved å gi diaktisk og faglig input til norske spansklærere som kan bidra til økt interesse for spansk språk og kultur blant deres elever
Analysere tilgjengelig statistikk og tallmateriale over elevers valg av engelsk og fremmedspråk i ungdomsskolen, videregående skole og høyere utdanning.	Danne et kunnskapsgrunnlag for ulike samfunnsaktører og beslutningstakere innen utdanningsområdet.
Delta som jurymedlem i de tyskspråklige ambassadenes elevkonkurranse <i>Tysk i fellesskap</i> .	Styrke interesse og motivasjon for tysk og kulturen i de tyskspråklige land.
Engasjement i den månedslange Frankofonifestivalen med ulike arrangement åpen for alle interesserte.	Styrke interesse og motivasjon for fransk og kulturen i de franskspråklige land.
Framlegg om Kinesisk språk i norsk skole for Utenriksdepartementets Kina-eksperter.	Formidle statistikk, utfordringer, anbefalinger angående kinesisk i skolen.
Opprettholde og videreutvikle nettside for språkvalg <i>sprakvalg.no</i> gjennom å supplere nettstedet med flere promoteringsvideoer.	Bidra til informasjon slik at elever foretar veloverveide valg av språk.

<p>Se på muligheten for å revidere Språkhefter i serien <i>Fokus på språk</i> gjennom ekstern finansiering.</p> <p>Oppdragsbrev til SIU (23. juni 2017) angående samarbeid med Fremmedspråksenteret om å arrangere en Frankrikekonferanse. Delta i planlegging, gjennomføring (paneldebatt og stand) og oppfølging av arrangementet.</p> <p>Deltar ved høytidlighetene i Rouan i anledning 100 års jubileum for fransk-norsk utdanningssamarbeid (avventer invitasjon).</p> <p>Sende ERASMUS+søknad sammen med de nasjonale fremmedspråksenterne i Skottland og Danmark om støtte til et 3 års prosjekt.</p>	<p>Tilby oppdaterte produkt til bruk i rekrutteringsarbeidet.</p> <p>Inspirere til at elever og studenter velger fransk og Frankrike som utdanningsland, samt bidra til økt utdanningssamarbeid med Frankrike.</p> <p>Med eksterne midler intensivere arbeidet med å motivere flere til å velge fremmedspråk.</p>
--	---

Virksomhetsområde 3. Arbeide med forskningsformidling

Aktiviteter	Resultatmål
<p>Formidle forskningsartikler om fagdidaktikk og metodikk i senterets tidsskrift for språklærere, <i>Communicare</i>.</p>	<p>Sette undervisningsressurser og metodikk inn i en forskningsbasert kontekst.</p>
<p>Publikasjon av forskningsbaserte kompetansehevingspakker (sjangerpedagogikk) for engelsk og fremmedspråk på nettstedet for den nasjonale strategien for språk, lesing og skriving: <i>Språkløyper</i>.</p>	<p>Spredning av en helhetlig og språkutviklende skrivepedagogikk som skaper og synliggjør et bindeledd mellom teori og praksis.</p>
<p>Utviklingstiltak: Kompetanseheving av senterets ansatte innen digitale ferdigheter i engelsk og fremmedspråk.</p>	<p>Oppnå oppdatert innsikt gjennom studie av forskningslitteratur og deltakelse på relevante arrangement omkring IKT og hva som gagnar språkfagene (jf. beskrivelsene av den grunnleggende ferdigheten for språkfag og foreløpig skisserte kjerneelement «Språkteknologi og nye medier»).</p>
<p>Publisere oversikt over relevante masteroppgaver og doktorgradsavhandlinger innen senterets fagområder.</p>	<p>Samle, systematisere og formidle resultater fra forsknings- og utviklingsarbeid til sektorene.</p>

Virksomhetsområde 4. Praksisnær aktivitet og bistand basert på relevant forskning

Aktiviteter	Resultatmål
Prøve ut forskningsbaserte ressurser for skriveopplæring (sjangerpedagogikk) på barnetrinn, engelsk og ungdomstrinn, spansk, med oppfølging ved Fremmedspråksenterets ansatte og dokumentert gjennom filmopptak av læringsaktiviteter.	Kvalitetssikring, erfaringsinnhenting og filmdokumentasjon fra praksisfeltet for anvendelse i kompetansehevingskurs for språklærere online (sprakloyper.uis.no) og gjennom fysiske møter.

Virksomhetsområde 5. Støtte lærerutdanninger og andre institusjoner i deres arbeid med kompetanseutvikling i skole og barnehage

Aktiviteter	Resultatmål
Etablere samarbeid med vår vertsinstusjon HiØ's etter- og videreutdanningsenhet (HiØ VIDERE) og derigjennom få innpass i tilsvarende enheter lokalt og nasjonalt for et felles arbeid med kompetanseutvikling.	Fremmedspråksenteret anses som en attraktiv/relevant aktør/bidragster når det gjelder kompetanseutvikling på området læreplanverkforståelse (språkferdigheter og grunnleggende ferdigheter, dybdelæring, tidlig innsats, tverrfaglighet (yrkesretting og relevans og tverrgående tema bærekraftig utvikling)) overfor skolesektoren.
Starte prosessen med å gjøre om ansattes stillinger til faglige stillinger (høgskolelektor/førstelektor etc.).	Oppnå større faglig tyngde i i UH-sektoren samt og delta i oppdrag med videreutdanning.
Søke regionalt samarbeid med en UH-institusjon for å arrangere årets nasjonale språkdagkonferanse (jf. Den europeiske språkdagen).	Språkdagkonferansen arrangeres i år i samarbeid med Universitetet i Agder. Programmet gir deltakerne både et didaktisk og språklig innhold, samt sesjoner med kulturelle og samfunnsmessige perspektiver.
Samarbeide med UH-sektor om utgivelse av <i>Communicare</i> 2018, Fremmedspråksenterets fagdidaktiske tidsskrift for lærere, med hovedtema digitale ferdigheter (se også virksomhetsområde 3 og 8).	Befeste tidsskriftets stilling som en viktig formidlingskanal for UH-sektoren når det gjelder språkrelatert forskning og utvikling innen skolen.
Delta i HiØs faglige lederfora og andre relevante faglige og administrative møteplasser.	Sikre at senteret blir synlig i høgskolen og vice versa.

Virksomhetsområde 6. Bistå nasjonale utdanningsmyndigheter med råd og tjenester i arbeidet med å realisere nasjonal utdanningspolitikk

Aktiviteter	Resultatmål
<p data-bbox="188 279 1115 395">Sende «bekymringsmelding» til Kunnskapsdepartementet angående synkende elevtall i fremmedspråk, ungdomsskole og engelsk programfag, vgs.</p> <p data-bbox="188 435 1115 512">Delta med medarbeider i tverrgående gruppe (jf. forarbeid til læreplaner i utvikling av kjerneelementer for fremmedspråk).</p> <p data-bbox="188 552 1115 592">Svare på læreplanverkrelaterte høringer fra sentralt hold .</p>	<p data-bbox="1124 279 2047 355">Gjøre politisk ledelse oppmerksom på situasjonen som gjelder elevtall i engelsk og fremmedspråk.</p> <p data-bbox="1124 435 2047 512">Deltagelse på 3. og siste samling for tverrgående gruppe som representant for fremmedspråkgruppe.</p> <ul data-bbox="1124 579 2047 908" style="list-style-type: none"><li data-bbox="1124 579 2047 695">- Gi senterets syn på høring om forslag til endringer i fellesfaget engelsk for yrkesfaglige utdanningsprogramom (fagspesifikk yrkesfagdel for læreplan i engelsk).<li data-bbox="1124 699 2047 807">- Gi senterets syn på høring om endelig fastsettelse av kjerneelementer i forbindelse med fagfornyelsen i engelsk og fremmedspråk.<li data-bbox="1124 842 2047 908">- Gi senterets syn på høring angående utvikling av læreplaner i engelsk og fremmedspråk i forbindelse med fagfornyelsen.

Virksomhetsområde 7. Ivareta kontakt med og oppgaver overfor relevante nasjonale og internasjonale fagmiljøer og samarbeidspartnere

Aktiviteter	Resultatmål
<p>Informere om nettbasert portugisisk som programfag i regi av Arendal vgs. og tilrettelegge kontakt mellom skolen og Camoes-instituttet i Portugal.</p>	<p>Bidra til rektruttering til tilbud om portugisisk i norsk skole gjennom informasjon via våre spredningskanaler.</p>
<p>Samarbeid med Fulbright Foundation Norge: Bidra i utvelgesprosessen av Fulbright-kandidater til Norge og arrangere fagdag med innholdskomponenter om norsk skole og engelskfaget.</p>	<p>Deltagelse i utvelgesprosessen og forberedelse av kandidatene til opphold og arbeid i skolenorge. Samarbeidet styrker engelskfaget i ungdomsskole og videregående skole språklig , men til dels også kulturelt med henblikk på USA.</p>
<p>I samarbeid med SIU gi didaktisk input til språkassistenter for spansk, fransk og tysk.</p>	<p>Forberedelse av assistentene til variert fremmedspråkundervisning i en norsk kontekst. Bidra til å styrke undervisningen i fransk, spansk og tysk på deltakerskolene.</p>
<p>Videreføre aktivitetene ved ECML/Graz som National Contact Point, Nominating Authority, og kontaktledd for Den europeiske språkdagen. Leder fortsetter som medlem av Governing Board og som valgt styremedlem i 2018.</p>	<p>Gi engelsk- og fremmedspråklærere mulighet til å delta i internasjonale prosjekt. Senteret har mulighet til å påvirke innholdet i prosjektene gjennom sine styreverv.</p>
<p>Samarbeid mellom Norge, Sverige, Danmark og Østerrike: Fremmedspråksenteret administrerer lærerutveksling mellom Norge og Østerrike (Kunnskapsdepartementet i Wien), dvs. utnevner kandidater og bidrar aktivt i forberedelser og gjennomføring (fagsesjon om østerriks tysk) av ukesseminar med samtlige deltakerland i Wien.</p>	<p>To norske og to østerrikske kandidater deltar årlig, og utvekslingen bidrar til økt forståelse for østerriks språk og kultur.</p>

Virksomhetsområde 8. Ivareta våre målgrupper gjennom formidling av intern og ekstern innsats innen senterets fagområder

Aktiviteter	Resultatmål
Utnytte senterets digitale kommunikasjonskanaler (hjemmeside: fremmedsprak.no, Facebook, Twitter og nyhetsbrev) for formidling av relevant informasjon.	Holde seg oppdatert og spre informasjon om ressurser, forskning, arrangement, samfunnsdebatten, utredninger og vedtekter.
Stå til disposisjon overfor senterets målgrupper når det gjelder faglige spørsmål, henvendelser ang. kompetanseheving og bekymringsmeldinger fra sektoren.	Bistå med senterets fagkompetanse: Svare på henvendelser, sette i gang tiltak og formidle til rett instans der dette er relevant.
Bidra faglig og/eller delta med stand på aktuelle fagseminarer og konferanser for formidling av relevant informasjon.	Nå ut med læreplanverkrelatert informasjon og materiell.
Sende ut i senterets tidsskrift for språklærere, <i>Communicare</i> i trykket versjon til registrerte abonnenter samt formidle som pdf.	Bidra til å gi Fremmedspråksenteret en faglig identitet.